

Dawid Milewski

Dostępność transportowa jako element kształtujący potencjał turystyczny województwa zachodniopomorskiego

---

Ekonomiczne Problemy Usług nr 52, 509-518

2010

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

DAWID MILEWSKI

Uniwersytet Szczeciński

DOSTĘPNOŚĆ TRANSPORTOWA JAKO ELEMENT KSZTAŁTUJĄCY POTENCJAŁ TURYSTYCZNY WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Wprowadzenie

Jedną z najbardziej charakterystycznych cech turystyki jest przemieszczanie się, zatem transport, zapewniający to przemieszczanie, stanowi podstawowy warunek jej uprawiania. Rozwój turystyki od początku był determinowany postępowaniem, jaki dokonywał się w transporcie. Podstawowe funkcje transportu w turystyce obejmują zapewnienie dostępu do obszarów recepcyjnych oraz przemieszczania się w ich obrębie. Współcześnie transport może stanowić także główny element podróży turystycznej, stając się wtedy samodzielną atrakcją turystyczną.

Celem niniejszego artykułu jest analiza i ocena dostępności transportowej województwa zachodniopomorskiego jako istotnego elementu kształtującego jego potencjał turystyczny, a także analiza i ocena zróżnicowania dostępności transportowej w wybranych gminach województwa zachodniopomorskiego.

1. Dostępność transportowa jako element zasobów strukturalnych potencjału turystycznego obszarów recepcyjnych

Potencjał turystyczny w literaturze przedmiotu definiowany jest jako wszelkie zasoby strukturalne i funkcjonalne warunkujące rozwój turystyki na określonym obszarze¹. Zasoby strukturalne obejmują walory turystyczne, zagospodarowanie

---

¹ J. Kaczmarek, A. Stasiak, B. Włodarczyk, *Produkt turystyczny albo jak organizować poznawanie świata*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2002, s. 32.

turystyczne i dostępność transportową. Wymienione elementy określane są również pojęciem atrakcyjności turystycznej. Z kolei do zasobów funkcjonalnych potencjału turystycznego zalicza się uwarunkowania kulturowe, społeczne, demograficzne, ekologiczne, psychologiczne oraz istniejące możliwości ekonomiczne, polityczne i technologiczne. Względny charakter omawianego pojęcia powoduje, że trudno je wyrazić w sposób wymierny, dlatego w literaturze przedmiotu można znaleźć wiele miar służących do jego opisu (m.in. metody bonitacji punktowej, metody taksonomiczne, metody jakościowe).

Względne unieruchomienie podaży dóbr i usług turystycznych powoduje potrzebę przemieszczania w przestrzeni turystów. Działa tu zasada sprzężenia zwrotnego: dostępność transportowa obszarów atrakcyjnych z turystycznego punktu widzenia aktywizuje ruch turystyczny, który z kolei wpływa na rozwój transportu w określonych kierunkach². Dostępność transportowa walorów i atrakcji turystycznych stanowi zatem podstawowy warunek rozwoju ruchu turystycznego. Rozwój turystyki jest uzależniony od transportu nie tylko w skali makro. Również w skali obszarów recepcyjnych (kraju, regionu lub określonej miejscowości) warunkiem rozwoju gospodarki turystycznej jest istnienie odpowiedniego systemu transportowego, złożonego z dwóch podsystemów: dostępności transportowej oraz wewnątrzregionalnego transportu turystycznego. Zadaniem pierwszego jest zapewnienie dogodnych połączeń z najważniejszymi rynkami wysyłającymi, a drugiego – ułatwienie korzystania z istniejących walorów, atrakcji i urządzeń usługowych obszaru recepcji³.

Uwzględniając aspekty organizacyjno-funkcjonalne, w transporcie turystycznym wydziela się⁴:

- przejazdy środkami transportu publicznego, w ramach sieci ogólnodostępnych połączeń, które odbywają się regularnie;
- przejazdy wynajętymi specjalnie lub rezerwowanymi środkami transportu (m.in. autokary turystyczne, pociągi turystyczne, pociągi hotelowe, wynajęte statki);
- przejazdy środkami transportu służącymi wyłącznie lub prawie wyłącznie do celów turystycznych (m.in. autobusowe linie turystyczne, statki wycieczkowe, koleje linowe, wyciągi narciarskie);
- przejazdy własnymi środkami transportu (m.in. samochody osobowe, motocykle, jachty, kajaki, prywatne samoloty).

---

² M. Bąk, *Komplementarność celów polityki transportowej i turystycznej w Polsce*, „Przegląd Komunikacyjny” 1995, nr 3, s. 11.

³ Por. O. Rogalewski, *Zagospodarowanie turystyczne*, WSiP, Warszawa 1979, za: E. Dziedzic, *Turystyka międzynarodowa w Europie i jej wpływ na ofertę transportową*, „Przegląd Komunikacyjny” 1996, nr 3, s. 20.

⁴ *Turystyka*, red. W. Kurek, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2007, s. 165.

Z punktu widzenia turysty transport jest integralną częścią całkowitego produktu turystycznego. Oznacza to, że ocena jakości tego doświadczenia zależy w dużym stopniu od oceny jakości usług transportowych i to niezależnie od tego, czy są one nabywane oddzielnie, czy też razem z innymi usługami.

2. Analiza i ocena dostępności transportowej województwa zachodniopomorskiego

Województwo zachodniopomorskie posiada korzystne położenie geograficzne i wynikające z niego krajowe i międzynarodowe powiązania transportowe. Dostępność transportowa województwa w aspekcie turystycznym determinowana jest przede wszystkim przez transport drogowy i kolejowy. Województwo pokrywa dość dobrze rozwinięta sieć dróg. Podstawowy układ sieci drogowej województwa tworzą drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne o łącznej długości 13 115,5 km (w 2007 roku), w tym o nawierzchni ulepszonej 11 881,2 km. W województwie przebiega istniejąca częściowo autostrada A6, będąca kontynuacją niemieckiej autostrady A11 i tworząca z nią połączenie Szczecin–Berlin w ciągu międzynarodowego szlaku drogowego E28. Międzynarodowe znaczenie ma również droga E65: Świnoujście–Szczecin–południe Polski–Praga. Droga ta w skali kontynentalnej jest łącznikiem pomiędzy północą a południem Polski. Jeśli chodzi o drogi ekspresowe województwa, są one w większości w fazie odległych planów (m.in. S6, S10, S11). Budowana jest obecnie jedynie droga ekspresowa S3. Będzie ona łączyć Świnoujście z Lubawką. Ma mieć długość 470 km i zapewnić najkrótsze połączenie Skandynawii z północnymi Czechami oraz dalej w kierunku Pragi. W aspekcie krajowym łączy pośrednio aglomerację szczecińską z poznańską (autostrada A2) oraz wrocławską, GOP i aglomerację krakowską (autostrada A4). Status dróg krajowych w regionie zachodniopomorskim posiada 15 dróg. Spośród wymienionych dróg ważne znaczenie dla kraju i województwa posiadają drogi krajowe nr 3, 6 i 10, które łączą obecnie nie najlepiej skomunikowaną aglomerację Szczecina z centrum kraju. Drogi te odgrywają również ważną rolę w rozwoju turystyki, ułatwiając dostęp do wybrzeża morskiego dla mieszkańców innych regionów Polski⁵. W ostatnich latach należy odnotować poprawę stanu sieci dróg krajowych. Na podstawie klasyfikacji stanu nawierzchni według SOSN ocenia się⁶, że obecnie w stanie dobrym, oznaczającym brak potrzeb remontowych, znajduje się 65% sieci

---

⁵ *Strategia rozwoju transportu województwa zachodniopomorskiego do roku 2020*, OBET sp. z o.o., Warszawa–Szczecin 2008, s. 49.

⁶ Ocenę stanu technicznego nawierzchni dróg wykonuje się tylko na sieci dróg o nawierzchni bitumicznej. Zgodnie z wytycznymi stosowania Systemu Oceny Stanu Nawierzchni – SOSN, ocenie podlega 5 podstawowych parametrów technicznych i eksploatacyjnych nawierzchni: nośność, szorstkość, głębokość kolein, stan ubytków powierzchniowych i równość podłużna.

dróg krajowych (699 km). Natychmiastowego remontu wymaga 10,9% dróg krajowych (117 km)⁷. Stan nawierzchni dróg krajowych nie odbiega od przeciętnego stanu dróg krajowych w całym kraju.

Województwo posiada piątą co do wielkości sieć dróg wojewódzkich w Polsce, ma korzystny układ dróg dla obsługi zarówno przewozów osób, jak i ładunków (zwłaszcza tranzytowych), ale podstawowym problemem jest zły stan techniczny sieci drogowej.

Stan techniczny dróg w województwie jest niezadowolający bądź miejscami krytyczny, na co składają się między innymi⁸:

- zła jakość i stan nawierzchni,
- brak obwodnic i bezkolizyjnych skrzyżowań na trasach o dużym natężeniu ruchu,
- brak utwardzonych poboczy oraz urządzeń odwadniających,
- niewystarczająca szerokość jezdni,
- przebiegi dróg głównych przez obszary zabudowane,
- brak dostatecznej ilości miejsc parkingowych.

Stan techniczny większości dróg wojewódzkich i powiatowych to sieć drogową będąca w stanie najwyższego zagrożenia. Natychmiastowego remontu wymaga 31% dróg krajowych, 14% dróg wojewódzkich i 39% dróg powiatowych. Ten zły stan ma wpływ na:

- zagrożenia bezpieczeństwa w regionie,
- utrudnienia w przejazdach tranzytowych, w tym przejść granicznych,
- ograniczenie dostępności transportowej do portów morskich oraz głównych ośrodków przemysłowych województwa,
- ograniczenie dostępności komunikacyjnej do obszarów o dużym potencjale turystycznym, zwłaszcza terenów nadmorskich,
- utrudnienie terytorialnej integracji województwa.

Dobrze rozwinięta jest natomiast sieć połączeń autobusowych województwa, o czym świadczyć może stosunkowo duża lista połączeń PKS. Oprócz przewozów realizowanych w ramach województwa region utrzymuje stałe połączenia autobusowe z takimi miastami, jak: Gdańsk, Gorzów Wielkopolski, Jelenia Góra, Kielce, Lubin, Łódź, Piła, Poznań, Słubice, Słupsk, Toruń, Bydgoszcz, Warszawa, Zielona Góra. Biorąc pod uwagę liczbę połączeń PKS, a także gęstość infrastruktury liniowej, należałoby określić, iż województwo zachodniopomorskie ma dobrą dostępność turystyczną w aspekcie transportu samochodowego. Jedną z głównych jego wad jest natomiast jakość infrastruktury. Nadmorskie położenie województwa wymaga przede wszystkim rozwijania dogodnych, bezkolizyjnych połączeń drogo-

---

⁷ Ogólny stan dróg według stanu na dzień 8 września 2008 r.

⁸ *Raport o stanie technicznym nawierzchni asfaltowych i betonowych sieci dróg krajowych na koniec 2007 roku*, Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, Warszawa 2008, s. 14.

wych prowadzących do głównych miejscowości turystycznych i uzdrowiskowych, zwłaszcza w okresie sezonu letniego.

W obsłudze ruchu turystycznego, obok transportu drogowego, istotną rolę odgrywa również transport kolejowy. Sieć kolejowa województwa zachodniopomorskiego należy do dobrze ukształtowanych pod względem ilościowym. Największymi węzłami kolejowymi województwa są: Szczecin, Stargard Szczeciński i Szczecinek. Krzyżują się tu drogi kolejowe łączące województwo z największymi obszarami źródłowymi ruchu turystycznego w Polsce. Główne linie kolejowe na obszarze województwa obejmują następujące relacje⁹:

- E-59 (AGC) – Świnoujście–Poznań,
- CE-59 (AGTC) – Świnoujście–Wrocław,
- Linia 202 – Gdańsk Główny–Stargard Szczeciński,
- Linia 402 – Koszalin–Goleniów,
- oraz pozostałe, tj. linie 403, 404, 408 i 409.

Województwo zachodniopomorskie utrzymuje połączenia kolejowe ze wszystkimi większymi miastami w Polsce. Transport kolejowy województwa zachodniopomorskiego odgrywa znaczącą rolę w obsłudze ruchu turystycznego, ponieważ dzięki dogodnym połączeniom kolejowym z głębi kraju cały pas nadmorski województwa z licznymi miejscowościami wypoczynkowymi stanowi naturalne zaplecze kolei. W sezonie letnim przewozy kolejowe o charakterze turystyczno-wypoczynkowym koncentrują się w dwóch rejonach, tj. Świnoujście–Międzyzdroje oraz Koszalin–Kołobrzeg.

W zakresie połączeń zagranicznych Szczecin utrzymuje stałe połączenia z Angermünde (Niemcy), Lübeck Hbf (Niemcy), Schwerin Hbf (Niemcy), Potsdam Hbf (Niemcy), Berlin–Lichtenberg (Niemcy), Neubrandenburg (Niemcy), Amsterdam Schiphol (Holandia).

Oprócz linii kolejowych, mających podstawowe znaczenie dla funkcjonowania transportu kolejowego w układzie międzynarodowym i krajowym można wyróżnić jeszcze linie, które mają podstawowe znaczenie w układzie regionalnym i lokalnym. Niestety parametry techniczne tych linii nie pozwalają na obsługę dużych mas ładunkowych, a względy bezpieczeństwa wymuszają dodatkowo obniżenie szybkości.

Gęstość linii kolejowych wynosi 5,3 km/100 km². Na terenie województwa znajduje się 1214 km linii normalnotorowych, w tym 740 km zelektryfikowanych (w 2007 roku)¹⁰. W regionie występuje dosyć gęsta infrastruktura punktowa, obejmująca 141 dworców kolejowych, w tym 49 czynnych, tj. takich, na których funk-

⁹ *Strategia rozwoju transportu..., op.cit., s. 72–73.*

¹⁰ Dane GUS za 2007 r.

cjonują kasy biletowe¹¹. Większość tych obiektów wymaga jednak remontów i modernizacji, między innymi w zakresie przystosowania do potrzeb osób niepełnosprawnych. Oprócz modernizacji szczególny problem stanowi zagospodarowanie dworców kolejowych. Dworce czynne powinny być przekształcane w komunikacyjne węzły integrujące różne środki transportu poprzez lokalizację przystanków komunikacji miejskiej i regionalnej przewozu osób w pobliżu stacji, a także lokalizację parkingów dla samochodów osobowych w systemie „Parkuj i jedź”.

W województwie istnieje tylko jedna linia wąskotorowa, tj. Gryficka Kolej Wąskotorowa, eksploatująca odcinek Gryfice–Pogorzelica, o długości 39,5 km. Linia jest finansowana przez gminę Rewal. W najbliższym czasie planowany jest remont odcinka Gryfice–Rewal–Niechorze–Trzebiatów, wznowienie ruchu na odcinku Pogorzelica–Trzebiatów oraz budowa linii do Pobierowa.

W Świnoujściu od 2008 roku kursuje niemiecka Uznamaska Kolej Uzdrawiskowa UBB, łącząca miasto ze Stralsundem, a z przesiadką – także z Berlinem. Niestety w ostatnich latach kolej likwiduje coraz więcej połączeń na terenie województwa, natomiast samorząd województwa, w ramach spółki PKP Przewozy Regionalne, poprzez zakupy tzw. szynobusów stara się te „luki” w miarę możliwości wypełniać.

W województwie zachodniopomorskim jest 12 lotnisk, przy czym tylko lotnisko w Goleniowie jest w pełni przystosowane do obsługi cywilnego ruchu pasażerskiego i towarowego zgodnie z wymaganiami przepisów Międzynarodowej Organizacji Lotnictwa Cywilnego ICAO. Międzynarodowy Port Lotniczy Szczecin-Goleniów obsługuje zarówno połączenia krajowe, zagraniczne, jak i czartery. Słabą stroną lotniska jest relatywnie trudna dostępność ze strony miasta i regionu – lotnisko położone jest 33 km od centrum Szczecina, brakuje też bezpośredniego połączenia kolejowego. Jednak z roku na rok obsługuje ono coraz większą liczbę pasażerów, co przedstawiono w tabeli 1.

Do wzrostu liczby pasażerów przyczynił się rozwój tzw. tanich linii lotniczych w regionie. Port lotniczy Szczecin-Goleniów obsługuje loty w kierunkach: Dublin (2 razy w tygodniu), Londyn (4 razy w tygodniu), Oslo (2 razy w tygodniu), Kraków (8 lotów w tygodniu), Poznań (8 lotów w tygodniu), Warszawa (20 lotów w tygodniu).

W zakresie transportu lotniczego znacząca dla rozwoju dostępności transportowej województwa zachodniopomorskiego jest planowana reaktywacja lotniska w Zegrzu Pomorskim. Lotnisko Zegrze Pomorskie położone jest w gminie Świeżyno, w odległości 26 km połączeniem drogowym do Koszalina. Stanowi naturalny potencjalny port lotniczy dla Koszalina i całego pasa nadmorskiego, od Koło-

---

¹¹ P. Niedzielski, P. Narkiewicz, M. Pluciński, M. Skweres-Kuchta, *Innowacyjność i struktury klastrowe w województwie zachodniopomorskim – transport, spedycja, logistyka*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin 2008, s. 56.

brzegu po Ustkę. Zakres działań mających na celu ponowne uruchomienie tego lotniska dla potrzeb regularnej komunikacji lotniczej ujęty został w *Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2007–2013*.

Tabela 1

Liczba obsłużonych pasażerów w porcie lotniczym Szczecin–Goleniów
w latach 2004–2008

Rok	Liczba obsłużonych pasażerów w porcie lotniczym Szczecin-Goleniów
2004	90811
2005	101801
2006	176670
2007	228071
2008	298576

Źródło: www.airport.com.pl.

Województwo zachodniopomorskie posiada również bezpośrednie połączenia promowe ze Szwecją i Danią: ze Świnoujścia do Ystad, Trelleborga, Rønne i Kopenhagi, obsługiwane przez dwóch armatorów Unity Line sp. z o.o. i Polską Żeglugę Bałtycką SA. Poza realizacją przewozów liniowych armatorzy zajmują się także działalnością touroperatorską.

W ostatnich latach Szczecin zapoczątkował również akcję promocyjną zmierzającą do rozwoju morskich rejsów wycieczkowych (tzw. cruising). W roku 2008 do Szczecina zacumowało pięć wycieczkowców pełnomorskich oraz 90 rzecznych¹². W 2010 roku Szczecin odwiedzić ma co najmniej 14 dużych morskich statków wycieczkowych¹³. Ogromnym przedsięwzięciem promującym turystykę morską w regionie była przede wszystkim organizacja finału The Tall Ships' Races 2007 w Szczecinie. W relacji Szczecin–Świnoujście w okresie sezonu kursuje również wodolot.

Pasażerski transport rzeczny na terenie województwa zachodniopomorskiego ma znaczenie marginalne. Polscy armatorzy eksploatują tylko kilka statków pasażerskich w komunikacji regularnej i czarterowej. W małych portach na otwartym morzu i nad Zalewem Szczecińskim organizowane są rejsy wycieczkowe.

W kontekście powyższych rozważań dostępność transportową województwa zachodniopomorskiego na tle całego kraju można ocenić jako średnią. Konieczne są inwestycje w infrastrukturę, co wymaga znacznych nakładów finansowych i pozyskiwania środków pieniężnych z wielu źródeł, przede wszystkim funduszy UE.

¹² www.wiadomosci.wszczecinie.pl, 20.06.2009.

¹³ www.turystyka.stetinum.pl, 20.09.2009.

3. Analiza i ocena zróżnicowania dostępności transportowej wybranych gmin województwa zachodniopomorskiego

Z punktu widzenia potrzeb ruchu turystycznego istotna jest dostępność transportowa konkretnych obszarów (gmin, miejscowości) recepcyjnych. W tym celu przeprowadzono badania dotyczące połączeń kolejowych i autobusowych w gminach położonych w wyszczególnionych rejonach turystycznych województwa zachodniopomorskiego. Dostępność w zakresie transportu kolejowego określono liczbą połączeń kolejowych z danej miejscowości (uwzględniając przy tym najważniejsze miejscowości, z którymi gmina posiada połączenie), natomiast dostępność w zakresie transportu autobusowego określono liczbą najważniejszych miejscowości, z którymi posiada połączenie badana gmina. Wielkości te w odniesieniu do badanych gmin przedstawiono w tabelach 2–6.

Tabela 2

Dostępność transportowa gmin w pasie nadmorskim

gminy	połączenia kolejowe	połączenia autobusowe	pol. kolejowe/1000 mieszk.	pol. autobusowe/1000 mieszk.
Świnoujście	47	24	1,15	0,59
Międzyzdroje	38	28	5,78	4,26
Wolin	38	11	3,07	0,89
Dziwnów	0	30	0	7,26
Rewal	0	38	0	10,8
Trzebiatów	17	33	1,02	1,98
Kołobrzeg	24	63	0,53	1,40
Ustronie Morskie	22	3	6,12	0,83
Mielno	0	12	0	2,38
Darłowo	9	10	0,64	0,71
Postomino	0	8	0	1,14

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 3

Dostępność transportowa gmin Pojezierza Drawskiego

gminy	połączenia kolejowe	połączenia autobusowe	pol. kolejowe/1000 mieszk.	pol. autobusowe/1000 mieszk.
Biały Bór	8	30	1,52	5,70
Szczecinek	33	66	0,86	1,73
Borne Sulinowo	0	5	0	0,53
Czaplinek	9	39	0,77	3,33
Złocieniec	14	24	0,91	1,57
Ostrowice	0	10	0	4,00
Drawsko Pomorskie	10	23	0,61	1,41
Węgorzyno	10	11	1,36	1,49
Łńsko	0	10	0	2,85
Dobrzany	0	1	0	0,20
Chociwiel	30	7	4,92	1,15
Marianowo	0	2	0	0,64

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 4

Dostępność transportowa gmin Pojezierza Myśliborskiego

gminy	połączenia kolejowe	połączenia autobusowe	pol. kolejowe/1000 mieszk.	pol. autobusowe/1000 mieszk.
Choszczno	38	13	1,71	0,58
Pelczyce	0	5	0	0,63
Barlinek	0	10	0	0,51
Nowogródek Pomorski	0	4	0	1,20
Lipiany	0	10	0	1,64
Myślibórz	0	17	0	0,82
Chojna	22	7	1,56	0,50
Moryń	0	6	0	1,38
Cedynia	0	7	0	1,62

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 5

Dostępność transportowa gmin Pojezierza Wałeckiego

gminy	połączenia kolejowe	połączenia autobusowe	pol. kolejowe/1000 mieszk.	pol. autobusowe/1000 mieszk.
Wałcz	6	12	0,23	0,46
Mirosławiec	0	16	0	2,77
Tuczno	0	1	0	0,20

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 6

Dostępność transportowa gmin Pojezierza Wełtyńskiego

gminy	połączenia kolejowe	połączenia autobusowe	pol. kolejowe/1000 mieszk.	pol. autobusowe/1000 mieszk.
Kobyłanka	0	10	0	2,50
Stare Czarnowo	0	6	0	1,58
Gryfino	28	4	0,89	0,13
Banie	0	5	0	0,78

Źródło: opracowanie własne.

Z przeprowadzonych badań wynika, że najlepszą dostępność transportową posiadają gminy położone w pasie nadmorskim, a dalej gminy Pojezierza Drawskiego. Widać jednak, że w ramach tych dwóch rejonów turystycznych województwa zachodniopomorskiego występują również dość wyraźne różnice pomiędzy poszczególnymi gminami. Część z nich, tj. 9 na 23, nie posiada połączeń kolejowych. Lukę tę w pewnym zakresie pokrywają połączenia autobusowe (np. w Rewalu czy Dziwnowie).

Zdecydowanie najslabiej dostępne transportowo są gminy pojezierzy Myśliborskiego, Wałeckiego i Wełtyńskiego. Jedynie 4 gminy na 16 posiadają połączenia kolejowe, a komunikacja autobusowa również jest tu słabo rozwinięta. Funkcjonu-

jące połączenia komunikacyjne nie zaspokajają zatem ani potrzeb mieszkańców, ani turystów.

Podsumowanie

Dostępność transportowa ogólnie województwa zachodniopomorskiego jest na tle kraju średnia. Porównując poszczególne rejony turystyczne, można jednak zauważyć wyraźne dysproporcje w tym zakresie, zwłaszcza na przykładzie transportu kolejowego. Obszary pojezierne, obok nadmorskich, stanowią największy potencjał dla rozwoju turystyki w województwie zachodniopomorskim, natomiast ciągle barierę stanowi ich słaba dostępność transportowa. Konieczne są działania polegające między innymi na odtworzeniu zamkniętych w ostatnich latach linii kolejowych (np. w relacji Wałcz – Kalisz Pomorski).

Problemy transportowe województwa zachodniopomorskiego szczególnie uwidaczniają się w okresie sezonu turystycznego, gdy gwałtownie wzrasta liczba turystów, między innymi poruszających się własnym samochodem. W konsekwencji dojazd do najpopularniejszych miejscowości turystycznych jest mocno utrudniony i przez to może zniechęcić turystów do ponownego przyjazdu. Konieczne są więc przede wszystkim inwestycje transportowe o charakterze infrastrukturalnym (np. uruchomienie połączenia kolejowego między portem lotniczym w Goleniowie a Szczecinem, modernizacja i budowa dróg dla transportu drogowego), dostosowanie siatki połączeń do potrzeb turystów, a także integracja poszczególnych gałęzi i rodzajów transportu w zakresie zaspokajania potrzeb przyjazdowego ruchu turystycznego.

THE TRANSPORT ACCESSIBILITY AS THE ELEMENT SHAPING THE TOURISM POTENTIAL OF THE WEST-POMERANIAN VOIVODESHIP

Summary

Analysis and the evaluation of the transport accessibility of the West-Pomeranian Voivodeship as essential element shaping its tourism potential, as well as analysis and the evaluation of diversifying the transport accessibility in chosen West-Pomeranian Voivodeship's municipalities are a purpose of this paper.

Translated by Dawid Milewski